

Hørings svar til budget 2018 fra Center for Sundhed

CenterMED-udvalget i Center for Sundhed har afholdt ekstraordinært MED-udvalgsmøde den 9. august 2016 og har flg. kommentarer:

Indenfor Social- og Sundhedsudvalgets område er der flere besparelsesforslag, som opleves yderliggående i forhold til visionen om at være ”længst muligt i eget liv”, hvis det forudsættes, at indeholde en vis portion værdighed og autonomi. Flere af spareforslagene synes at have vidtrækkende konsekvenser, at alternativet, når man ikke kan tage hånd om sig selv, er et liv uden mulighed for at blive soigneret, stimuleret eller aktiveret.

Inden for Børn- og Skoleudvalget peger flere af besparelsesforslagene i en retning, hvor de forebyggende tiltag skæres væk og man behøver ikke spå om konsekvenserne på lang sigt. Flere undersøgelser inden for området peger på, at forebyggelse betaler sig ikke kun økonomisk, men også menneskeligt. Det er vigtigt at tage i betragtning, så Bornholm fortsat kan opleves attraktiv også for tilflyttere.

Det kan derfor kun komme Bornholm til gavn, at der ydes en hensigtsmæssig og tilstrækkelig indsats for de sårbare og svage i samfundet, og indsatsen vil også bringe værdighed - både for de, som modtager støtten og for de, som giver støtten. Ikke mindst, hvis Bornholms Regionskommune vil bidrage til et Bornholm som en attraktiv kommune for de herboende og for de kommende tilflyttere.

Vi vil pege på flg. forslag, som umiddelbart kan implementeres:

	Sundhed
SSU-33-03	Hjælpemidler – Besparelse på leverandøraftale på kompressionsprodukter (kropsbårne hjælpemidler)
	Besparselsen kan gennemføres uden konsekvenser. Man skal dog være opmærksomhed på, at der skal foretages individuelle vurderinger i forhold til borgerne og det kan derfor være nødvendigt at bevilge andre og evt. dyrere produkter end aftaleprodukterne i leverandøraftalen, hvilket medfører at den beregnede besparelse kan være svær at holde.
SSU-33-04	Hjælpemidler – Sygeplejedepot, indkøbsbesparelse
	Besparselsen kan gennemføres uden konsekvenser.
SSU-33-08	Tandplejen – Reducering af medarbejdertimer
	Flere medarbejdere i Tandplejen går på efterløn i løbet af 2017. Ved omlægning af arbejdsopgaver vil det være muligt at foretage omstruktureringer med en reduktion i personaletimer til følge. Konsekvensen af denne besparelse vil blive at der bliver færre timer til rådighed, specielt til administrativt arbejde. Grundet det faldende børnetal, en løbende omorganisering af arbejdsgange på klinikkerne, samt effektivisering af visse arbejdsgange i forbindelse med administration og patienttilsætning, vurderes det dog at besparelsen vil kunne gennemføres uden konsekvens for såvel serviceniveau som tandsundhed.
SSU-33-10	Nedjustering af budget til elevløn Social- og Sundhedsområdet
	Besparselsen kan gennemføres uden konsekvenser. Opmærksomheden skal dog henledes på, at hvis man ønsker at bruge løn som incitament for udvikling af elevområdet eller man ønsker at uddanne flere elever, så kan der på længere sigt blive tale om at tilføre området midler.
SSU-33-11	Midler til implementering af Sundhedsaftalen
	Besparselsen kan gennemføres. Forslaget indebærer, at midler til implementering af sundhedsaftalen i de kommende år 2019-2022 i hele Bornholms Regionskommune fjernes. Da indholdet i sundhedsaftalen for de kommende år ikke er fastlagt, er det ikke muligt at vurdere evt. kommende konsekvenser.

	Ejendomme og service
TMU-55-04	Lukning af varmtvandsbassinet på Sønderbo rehabiliteringscenter
	Sønderbo Rehabiliteringscenter og Genoptræning administrerer ikke længere varmtvandsbassinet, idet det er overgivet til Ejendomme og service. Bassinet har på nuværende tidspunkt stor betydning for mange brugere fra aftenskoler, foreninger og Genoptræning, men da vi er vidende om, at disse aktiviteter fremover kan finde sted i Søndermarkshallens bassin, ser Center MED-udvalget ingen grund til at bibeholde varmtvandsbassinet på Sønderbo.

Vi ser med bekymring på flg. besparelsesforslag:

	Sundhed
SSU-33-01	Dagcentre – Reducering i medarbejdertimer.
	<p>Bornholms Regionskommune er forpligtede til at tilbyde aflastende dagtilbud af pårørende jf. Serviceloven § 84, samt til borgere hvor en sådan indsats kan afhjælpe borgernes behov.</p> <p>Dagcentrene oplever et stigende antal borgere med svær demens og kognitive problemstillinger, som medfører behov for individuelt nærvær, da de ikke kan mestre de mange stimuli med mange mennesker i større grupper. Både disse borgere og de mere ”friske” borgere, der er visiteret til dagcentrene, skal alle have tilgodeset deres behov, både i et rehabiliterende perspektiv og for at understøtte målsætningen om ”Et godt og værdigt liv til alle”. Tilbuddet i dagcentrene vil blive væsentligt forringet med en medarbejder mindre i hverdagen.</p> <p>Tidligere havde Bornholms Regionskommune et specifikt tilbud om dagcenter til borgere med demens på Nylars plejecenter, som grundet besparelser blev nedlagt. Antallet af borgere med demens vil stige betragtelig og Den nationale handleplan har stor fokus på både et aktivt liv men også aflastning af pårørende, hvorfor der i særlig grad er behov for at fastholde nuværende tilbud og på sigt udvikle nye tiltag.</p>

SSU-33-02	Genoptræning – Reducering af medarbejdertimer
	<p>Denne besparelse vil medføre konsekvenser for den daglige drift i Genoptræningen og i samarbejdet med andre centre, specielt i forhold til Center for Ældre og Center for Erhverv, uddannelse og beskæftigelse.</p> <p>Besparelsen vil kunne medføre, at ventetiden stiger yderligere udover de nuværende 10 - 15 hverdage. Det er erfaringen, at forsinket opstart af genoptræningsplaner giver længere genoptræningsforløb, hvilket kan betyde senere tilbagevenden til arbejdsmarkedet, med dertil hørende øvrige konsekvenser for Bornholms Regionskommune.</p> <p>Genoptræningen bidrager også til at understøtte den rehabiliterende tilgang på Sønderbo, på plejehjemmene og i hjemmeplejen, hvor terapeuterne har en central rolle. Denne indsats vil blive påvirket af en kommende besparelse og ramme det tværfaglige samarbejde. Der vil bl.a. kunne forekomme ventetid på genoptræning af indlagte borgere på Sønderbo rehabiliteringscenter. I dag gives jf. kvalitetsstandarden på området genoptræning to gange ugentligt af terapeut, hvis borger har en genoptræningsplan.</p> <p>Ved mindsket målrettet genoptræning, udført af terapeuter, kan det medføre at opholdet på Sønderbo forlænges. Det vil være kritisk hvis terapeuttimerne på Sønderbo nedsættes yderligere, da sosu-personalet ikke fagligt og ressourcemæssigt kan overtage disse opgaver. Det er i modstrid med målsætning om Den rehabiliterende organisation.</p> <p>Borgere i et aktivt arbejdsliv, får forlænget deres fraværsperiode, og kan derved miste deres arbejde. Alle borgere vil miste yderligere funktion ved at vente, især ældre og særligt sårbare.</p>
SSU-33-05	Kommunikationscentret – Personalereduktion på teknologiområdet
	<p>Kommunikationscentrets medarbejdere løser opgaver på flere fagområder. En reduktion af personalet på området vil have vidtrækkende konsekvenser indenfor en hel række specialområder, herunder undervisning og rådgivning af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voksne og børn med synsnedsættelse • særligt tilrettelagt undervisning • tekniske hjælpemidler til børn og voksne • hjerneskadede borgere • voksne med hørevanskeligheder

	<ul style="list-style-type: none"> • borgere med talevanskeligheder • borgere tilknyttet Ressourcevejen • ordblinde med læse-, skrive- og matematikvanskeligheder <p>Området omfatter mange sårbare borgere, der har behov for undervisning, vejledning, rådgivning og aktivering, indenfor de respektive områder for at opretholde og bevare et godt liv. Målet er, at de får mere indflydelse på deres eget liv, bliver mere selvstændige i hverdagen og dermed får en bedre livskvalitet.</p> <p>Besparselsen vil betyde, at der indenfor denne gruppe vil blive brug for langt mere individuel støtte i dagligdagen, idet nuværende tiltag gør brugerne i stand til selv at mestre deres dagligdagsopgaver.</p> <p>En personalereduktion vil også betyde øget ventetid på Kommunikationscentrets ydelser, samt evt. tilkøb af specialtydelser på den anden side af vandet (eksempelvis i forbindelse med rehabiliteringsforløb i forbindelse med erhvervsmarkedet). Tilkøb af specialydelser eksternt vil medføre en øget udgift på bl.a. Hjælpemidlers budget.</p> <p>Center MED-udvalget ser derudover med bekymring på at en personalereduktion vil kunne betyde, at Kommunikationscentret får vanskeligheder med at løse deres regionale og statslige forpligtigelser, da områderne overlapper hinanden.</p> <p>Besparselsesforslaget vil også kunne medføre længere behandlingstider, som kan forlænge borgernes rehabiliteringsforløb og mindske borgernes egenomsorg. Det giver ikke mening ift. den overordnede politik om ”et godt og aktivt liv”. I forbindelse med rehabilitering, vil der i stigende grad blive behov for kommunikationshjælpemidler, og særligt sårbare borgere, som har behov for rådgivning og hjælp til implementering og instruktion, vil blive ramt.</p> <p>Der er også bekymring i forhold til at sosu-elever have behov for brug af IT-rygsække (læse og forstå hjælpeværktøj) for at kunne gennemføre et elevforløb (Bornholms Regionskommune er forpligtet til at stille værktøjet til rådighed). Ved nedskæring på personaletimer, må det forventes at det kan medføre at eleverne er længere undervejs i deres uddannelsesforløb, hvilket vil medføre en øgning i lønomkostninger.</p>
<p>SSU-33-06a SSU-33-06b</p>	<p>Misbrugsområdet – Etablering af ambulante dagbehandling Misbrug – Nedlægge muligheden for ambulante dagbehandling i BRK</p>
	<p>Center MED-udvalget anbefaler fastholdelse af et dagbehandlingstilbud i Bornholms Regionskommune for at have</p>

	<p>et dækkende tilbud til borgere med forskellige behov. En ambulant dagbehandling på misbrugsområdet er nødvendig for at opretholde et tilbud med passende intensitet til borgergrupper med dette behandlingsbehov. Det vil medføre en øget udgift til andre behandlingsformer, hvis ambulant dagbehandling ikke tilbydes.</p>
SSU-33-07	<p>Sønderbo – Reducering af medarbejdertimer</p> <p>Ud over de konsekvenser der er beskrevet i forslaget, ser Center MED-udvalget med stor bekymring på konsekvenserne for de forløb borgerne visiteres til på Sønderbo, hvis der er færre medarbejderressourcer til stede. Når der ikke kan findes andre tilbud eller muligheder for borgerne, tilbydes de et aflastnings- eller midlertidigt ophold på Sønderbo. Der er således tale om en målgruppe med stor aldersspredning og med forskellige behov og problemstillinger, der skal udredes og afklares. Dette er særligt problematisk i forhold forebyggelsen af funktionstab, vedligeholdelse af ernæringstilstand, hvor borgere med demens er særligt udsatte. Sønderbo er desuden en vigtig del af Den Rehabiliterende Organisation.</p> <p>Hvis der sker en reduktion af personalet på Sønderbo vil det påvirke både kontinuiteten for den enkelte borger samt arbejdsmiljøet på Sønderbo for den enkelte medarbejder. Der er i forvejen et stort arbejdspress og store forventninger til personalet fra både borgere, pårørende og samarbejdspartnere.</p> <p>Hvis forslaget godkendes, anbefaler Center MED-udvalget, at der politisk tages stilling til, hvilke opgaver Sønderbo fremadrettet skal løse, herunder til hvilket serviceniveau, for hvilke ressourcer.</p>
SSU-33-09	<p>Tandplejen – Bortfald af kørselsordning til tandpleje</p> <p>Kommunen har hidtil etableret og finansieret kørselsordning for børn i den kommunale tandpleje. Tilbud om kørselsordning er ikke lovpligtig. Som udgangspunkt er det ønskeligt at forældre følger deres børn til tandlæge, da dette betyder at dialogen mellem tandplejen og hjemmet lettes til gavn for samarbejdet og det enkelte barns tandsundhed., Bortfald af kørselsordningen vil betyde at forældre selv skal sørge for at transportere deres børn til tandlæge. Dette vil for nogle betyde, at de er nødt til at tage fri fra arbejde og vil opleves som en serviceforringelse.</p> <p>For Tandplejen vil der være risiko for, at det vil blive sværere at få brugt tiderne midt på dagen med en mere ineffektiv klinikdrift til følge. Center MED-udvalget er desuden bekymret for, at børn fra familier med svag opbakning fra hjemmet i højere grad vil udeblive fra tandlægebesøg, hvis kørselsordningen bortfalder. Det vil være problematisk i forhold til forebyggelse, særligt i forhold til de sårbare børn og den sociale ulighed i sundhed, hvis muligheden for kørsel bortfalder</p>

	Ældre
SSU-31-01a	Pleje i eget hjem – Rengøring reduceres til hver 3. uge og med 15 min. ved indførelse af robotstøvsugere
SSU-31-01b	Pleje i eget hjem – Rengøring reduceres med 15 min. ved brug af robotstøvuuger (alternativt forslag)
	Center MED-udvalget ser på dette forslag med bekymring, idet robotstøvsugere erfaringsmæssigt ikke er et egnet redskab til ældre mennesker, idet de skal betjenes i gulvhøjde, herunder tømning af affaldsskuffe og udskiftning af filter.
SSU-31-04	Plejecentre – Afskaffelse af pædagogiske måltider
	Afskaffelse af pædagogiske måltider på plejecentrene vurderes at være i modsætning til udvikling af leve-bo miljøer og pædagogikken i forhold til mulighed for at anvende den pædagogiske metode 'spejling', som særligt demente borgere responderer godt på.
SSU-31-05	Plejecentre – Reduceret plejebæhov som følge af rehabilitering
	Det kan undre og virke kontraintuitivt, at der er forslag om besparelser som følge af Den Rehabiliterende Organisation, når man ikke er færdig med at implementere denne. Det er først nu, man begynder at se, det virker.
	Psykiatri og handicap
SSU-32-02	Nedlæggelse af pædagogisk ledsagelse vedr. botilbud på handicapområdet
	For mange beboere på bostederne er sundhedstilstanden udfordret, og Center MED-udvalget finder at ressourcer til (sund) mad og måltider er vigtige at prioritere.
SSU-32-03	Opsige driftsaftalen med Værestedet Blæksprutten
SSU-32-11	Nednormering af medarbejdertimer ved ændret planlægning på Kommandanthøjen
SSU-32-14	Lukning af socialpsykiatriens aktivitets- og samværstilbud i Vestergade, Allinge
	Disse besparelsesforslag kan muligvis få afledte konsekvenser for Misbrugsområdet. Brugere af ovennævnte tilbud er sårbare borgere, hvoraf nogle af dem bruger rusmidler i større eller mindre udstrækning, også som supplement til deres medicinering. Som følge af lukning og nednormering kan der opstå det scenarie, at disse borgere øger deres forbrug af rusmidler på grund af forhøjet angstniveau, utryghed og generel mistroivsel pga. ensomhed.

	<p>Vedr. SSU-32-03 og SSU-32-14: både i dagcentrene og på Sønderbo rehabiliteringscenter er der borgere både under og over 65 år med behov for social-psykiatriske tilbud. Disse borgere profiterer i høj grad af de tilbud der gives af Blæksprutten og aktivitets- og samværstilbuddet. Dagcentrene og Sønderbo har ikke mulighed for at give disse borgere den støtte de modtager på nævnte tilbud.</p> <p>Center MED-udvalget finder det problematisk at reducere i tilbud til sårbare borgere, da det kan have afledte effekter i andre centre. Det kan være nødvendigt at der etableres lignende tilbud i andet regi i Bornholms Regionskommune.</p>
	Børn og familie
BSU-12-03	Reduktion med en medarbejder i Børne- og Familiehuset
	Der er behov for en øget indsats i forhold til børn med overvægt. Der er i forvejen store sundhedsmæssige udfordringer i forhold til socialt udsatte børn, herunder problemer med svær overvægt, hvorfor Center MED-udvalget, fra et forebyggelses synspunkt, ser med bekymring på en yderligere reduktion i personale ressourcerne.
BSU-12-04	Bortfald af PREP-kurser
	En fjernelse af disse kurser reducerer forebyggelse af mistriksel hos børn. Mistriksel hos børn har store sundhedsmæssige konsekvenser og det kan derfor være problematisk at lade PREP-kurser bortfalde.
	Ejendomme og Service
TMU-55-06	Nedlæggelse af den interne postrute i Rønne
TMU-55-07	Nedlæggelse af postruten ”Øen rundt”
	Center MED-udvalget påpeger at der i Center for Sundhed er mange små pakker og fx uddannelsesaftaler på sosuelever, som fortsat skal være fysiske dokumenter. Afskaffes postruterne, skubbes opgaven ud i organisationen, som så skal løftes af de forskellige afdelingers personale, hvilket sandsynligvis vil være langt mindre effektivt en den nuværende, centrale løsning. Der skal naturligvis være fokus på at scanne og maile interne dokumenter, hvor det er muligt. Afskaffer man postruterne, bortfalder der desuden nogle stillinger til mennesker, der for nogles vedkommende ikke umiddelbart har mulighed for at varetage et hvilket som helst andet arbejde (flex-, senior-, skånejob og social

	rummelighed.)
TMU-55-08	Nedprioritering af vedligeholdelsen på de offentlige bygninger
	Center MED-udvalget er bekymrede over dette forslag, idet noget vedligeholdelsesarbejde vil blive udskudt. Mange af de kommunale bygninger er af ældre dato og har behov for løbende vedligeholdelse. Generelt er de kommunale bygningerne slidte, hvilket medfører gener for både borgere og medarbejdere. Der skal her også tages hensyn til medarbejdernes arbejdsmiljø.
	Kollektiv trafik
TMU-57-02	Nedlæggelse af betjening af afgange på tidspunkter, hvor der ikke er transport til og fra uddannelsesinstitutioner
	CenterMED-udvalget finder det problematisk, hvis borgerne ikke har mulighed for at komme til og fra Sundheds- og sygeplejeklinikkerne under Sygeplejen. Center for Sundhed er pålagt en besparelse på Sygeplejen, som i høj grad effektiviseres ved at sygeplejeindsatser skal leveres i klinikkerne. Det er derfor særdeles problematisk for Center for Sundhed / Sygeplejen, hvis tilgængeligheden til klinikkerne reduceres.
	Økonomi og Personale
ØPU-61-02	Reduktion af personaleudgifter, Center for Økonomi og Personale
	Muligheden for assistance fra Økonomi og Personale er i forvejen begrænset, og der er i Center for Sundhed bekymring for yderligere reduktion. Derudover er der bekymring for om forslaget kan medføre merarbejde i de decentrale afdelinger, hvor der i forvejen er få administrative medarbejdere.

Med venlig hilsen

Trine Dorow
Formand for Center MED-udvalget

Connie Mogensen
Næstformand for Center MED-udvalget